

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Валентину Хвещуку

foi+request-128872-

@

Міністерство юстиції України розглянуло Ваше звернення від 24 травня 2024 року, оформлене як запит на інформацію, щодо роз'яснення законодавства України стосовно набуття громадянства України громадянами колишнього СРСР та в межах компетенції повідомляє таке.

Постановою Верховної Ради Української РСР від 24 серпня 1991 року № 1427-ХІІ «Про проголошення незалежності України» проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України.

01 грудня 1991 року в Україні відбувся всеукраїнський референдум щодо незалежності України, на якому волевиявленням народу було підтверджено Акт проголошення незалежності України.

Також зазначаємо, що 08 грудня 1991 року укладено Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав, в якій визначено, що СРСР як суб'єкт міжнародного права і геополітична реальність припиняє своє існування (підписано главами трьох з чотирьох республік, засновників Радянського Союзу, - України, Білорусі та Росії, ратифіковано Постановою Верховної Ради України № 1958-ХІІ від 10 грудня 1991 року).

21 грудня 1991 підписано Алма-Атинську декларацію, в якій також зазначено, що з утворенням Співдружності Незалежних Держав СРСР припинив своє існування (підписано президентами Азербайджану, Вірменії, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Таджикистану, Російської Федерації, Туркменістану, Узбекистану, України та Головою Верховної Ради Республіки Білорусь).

12 вересня 1991 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про правонаступництво України», статтею 9 якою визначено, що *всі громадяни СРСР, які на момент проголошення незалежності України постійно проживали на території України, є громадянами України.*

28 червня 1996 року Верховна Рада України від імені Українського народу – громадян України всіх національностей, виражаючи суверенну волю народу, спираючись на багатовікову історію українського державотворення і на основі здійсненого українською нацією, усім Українським народом права на самовизначення, дбаючи про забезпечення прав і свобод людини та гідних умов її життя, піклуючись про зміцнення громадянської злагоди на землі України,

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 79312/ПІ-Х-3427/7.1.4 від 28.05.2024

Підписувач Банчук Олександр Анатолійович

Сертифікат 382367105294AF9704000000175A05001BE96E01

Дійсний з 12.09.2023 16:41:31 по 12.09.2024 16:41:31

прагнучи розвивати і зміцнювати демократичну, соціальну, правову державу, усвідомлюючи відповідальність перед Богом, власною совістю, попередніми, нинішнім та майбутніми поколіннями, керуючись Актом проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 року, схваленим 01 грудня 1991 року всенародним голосуванням, прийняла Конституцію – Основний Закон України.

Статтями 1, 2, 5 Конституції України закріплено, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Україна є унітарною державою. Україна є республікою.

В Україні існує єдине громадянство. Підстави набуття і припинення громадянства України *визначаються законом*. Громадянин України не може бути позбавлений громадянства і права змінити громадянство (стаття 4, частина перша статті 25 Конституції України).

Спеціальним законом, який визначає правовий зміст громадянства України, підстави і порядок його набуття та припинення, повноваження органів державної влади, що беруть участь у вирішенні питань громадянства України, порядок оскарження рішень з питань громадянства, дій чи бездіяльності органів державної влади, їх посадових і службових осіб, є Закон України «Про громадянство України».

Стаття 3 Закону України «Про громадянство України» визначає коло осіб, які вважаються громадянами України.

Так, громадянами України є:

1) усі громадяни колишнього СРСР, які на момент проголошення незалежності України (24 серпня 1991 року) постійно проживали на території України;

2) особи, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних чи інших ознак, які на момент набрання чинності Законом України «Про громадянство України» (13 листопада 1991 року) проживали в Україні і не були громадянами інших держав;

3) особи, які прибули в Україну на постійне проживання після 13 листопада 1991 року і яким у паспорті громадянина колишнього СРСР зразка 1974 року органами внутрішніх справ України внесено напис «громадянин України», та діти таких осіб, які прибули разом із батьками в Україну і на момент прибуття в Україну не досягли повноліття, якщо зазначені особи подали заяви про оформлення належності до громадянства України;

4) особи, які набули громадянство України відповідно до законів України та міжнародних договорів України.

Особи, зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, є громадянами України з 24 серпня 1991 року, зазначені у пункті 2, – з 13 листопада 1991 року, а у пункті 3, – з моменту внесення відмітки про громадянство України.

Також слід зазначити, що відповідно до пункту 1 Положення про Державну міграційну службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 360, центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах

міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, є *Державна міграційна служба України*.

Звертаємо увагу, що згідно з пунктом 3 статті 7 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», підпунктами 32, 33 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, Мін'юст відповідно до покладених на нього завдань *надає роз'яснення, організовує розгляд звернень громадян з питань, пов'язаних з діяльністю Мін'юсту, його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства, а також стосовно актів, які ним видаються*.

При цьому повідомляємо, що листи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не є нормативно-правовими актами, вони лише мають інформаційний характер і не встановлюють правових норм.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК

Вікторія Мельник 271 15 50

Персональні дані, вказані Вами у зверненні, захищаються та обробляються Міністерством юстиції України відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» з метою розгляду Вашого звернення згідно із законодавством.